

MASTER OF SOCIAL WORK (CBCS-2019 COURSE)

M.S.W. SEM - IV : WINTER- 2022

SUBJECT : HRM&LW-10: LABOUR WELFARE

Day : Monday

Time : 02:00 PM-05:00 PM

Date : 14-11-2022

W-21404-2022

Max. Marks : 60

N.B.:

- 1) All Questions are COMPULSORY.
- 2) Answers to Both the sections should be written in SEPARATE answer books.

SECTION - I

Q.1) Write a short note on ANY TWO : (5 Marks X 2 = 10)

- a) Constitution of India & Labour Welfare
भारतीय संविधान आणि कामगार कल्याण
- b) Role of Social Organizations in Labour Welfare
कामगार कल्याणामध्ये सामाजिक संस्थांची भूमिका
- c) Mutual Labour Welfare Activities
परस्पर कामगार कल्याण उपक्रम

Q.2) Answer the following ANY ONE : (10 Marks X 1 = 10)

- a) Elaborate on objectives of Labour Welfare. Which of these objectives are addressed by Labour Legislation?
कामगार कल्याणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा. यापैकी कोणते उद्दिष्ट कामगार कायद्याद्वारे संबोधित केले जाते?
- b) What are the main postulates of Labour Policy in India & state their effect on Labour Welfare.
भारतातील कामगार धोरणाची मुख्य सूत्रे कोणती आहेत आणि कामगार कल्याणावर त्यांचा प्रभाव सांगा

Q.3) Answer the following ANY ONE : (10 Marks X 1 = 10)

- a) Give historical background & purpose of appointment of Welfare Officers in Indian Industry. State the role of the Welfare Officers in the initial period.
भारतीय उद्योगातील कल्याण अधिकाऱ्यांच्या नियुक्तीची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी आणि उद्देश सांगा. सुरुवातीच्या काळात कल्याण अधिकाऱ्यांची भूमिका सांगा.
- b) List welfare facilities provided by the Indian Industry for promoting work-life balance of employees
कर्मचाऱ्यांच्या कार्य-जीवन संतुलनास प्रोत्साहन देण्यासाठी भारतीय उद्योगाद्वारे प्रदान केलेल्या कल्याणकारी सुविधांची यादी करा

SECTION - II

Q.4) Write a short note on ANY TWO : (5 Marks X 2 = 10)

- a) Vocational Training Schemes for Women
महिलांसाठी व्यावसायिक प्रशिक्षण योजना
- b) Applicability & Scope of Maharashtra Labour Welfare Fund Act, 1953
महाराष्ट्र कामगार कल्याण निधी अधिनियम, 1953 ची लागू होणे आणि व्याप्ती
- c) Social responsibilities of an Industry
उद्योगाच्या सामाजिक जबाबदाऱ्या

Q.5) Answer the following ANY ONE : (10 Marks X 1 = 10)

- a) Explain benefits under Maternity Benefit Act along with latest amendments
नवीनतम सुधारणांसह मातृत्व लाभ कायद्यांतर्गत फायदे स्पष्ट करा
- b) State the areas in which the Maharashtra Labour Welfare Board can spend the funds collected under the Act & explain process of approvals for such expenditure from the State Government
महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ या कायद्यांतर्गत जमा केलेला निधी कोणत्या क्षेत्रात खर्च करू शकते ते सांगा आणि अशा खर्चासाठी राज्य सरकारकडून मंजूरीची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

Q.6) Answer the following ANY ONE : (10 Marks X 1 = 10)

- a) Which legislation was instituted for collection of funds for Welfare of Labour in Maharashtra? State the important provisions of the legislation.
महाराष्ट्रात कामगार कल्याणासाठी निधी गोळा करण्यासाठी कोणता कायदा तयार करण्यात आला? कायद्यातील महत्वाच्या तरतुदी सांगा
- b) Define the term 'Social Work in Industry'. State its scope in different sectors of the Indian Industry.
'उद्योगातील सामाजिक कार्य' या संज्ञेची व्याख्या करा. भारतीय उद्योगाच्या विविध क्षेत्रांमध्ये त्याची व्याप्ती सांगा

*****